

Externality v ČR: Metoda ExternE

Mgr. Miroslav Havránek
miroslav.havranek@czp.cuni.cz

Metodika zahrnuje i LCA

- Upstream (těžba paliva, úprava, doprava, sítě ...)
- Transformaci energie
- Downstream (doprava, odpady ...)

Externality se liší dle:

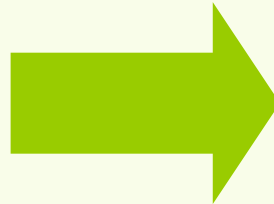
- Technologie (diesel/benzín; uhlí/plyn/oze...)
- Místo (venkov/město, hustota populace ...)
- Subjektivních hodnot (národní hodnoty, bohatství)
- Času (roční období, rozptylové podmínky)

Hodnocené škody

Polutant/zátěž

- PM₁₀, PM_{2.5}
- SO₂, NO_x
- CO₂
- O₃

Kategorie dopadu

- Lidské zdraví
  - Nemocnost
  - Úmrtnost
- Budovy a materiály
- Úroda
- Klimatický systém

Nehodnocené dopady

Polutant/zátěž

- Těžké kovy, toxické látky
- Hluk
- Zápach
- Estetická újma

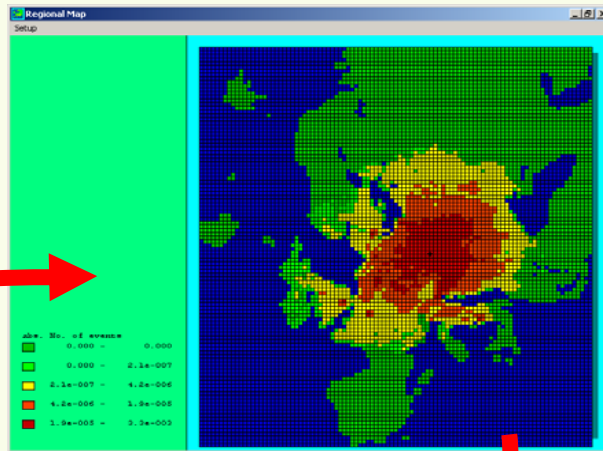
Kategorie dopadu

- Ekosystémy
- Biodiverzita
- Kulturní bohatství

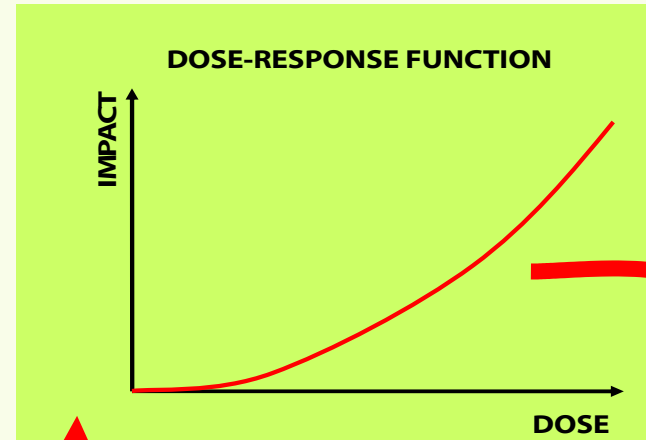

Impact pathway analysis

Rozptyl

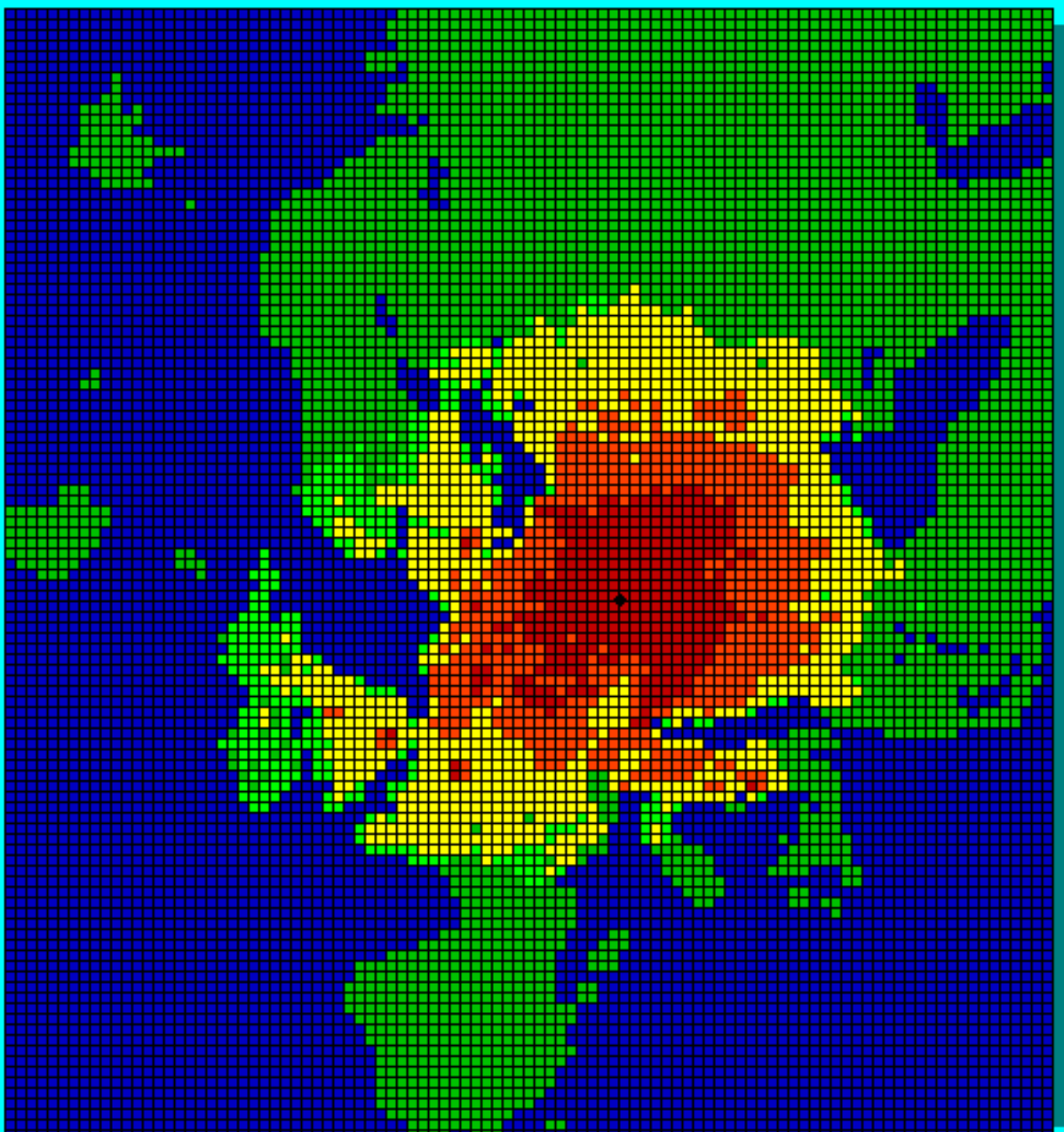
Dopad na receptory

Zdroj
znečištění

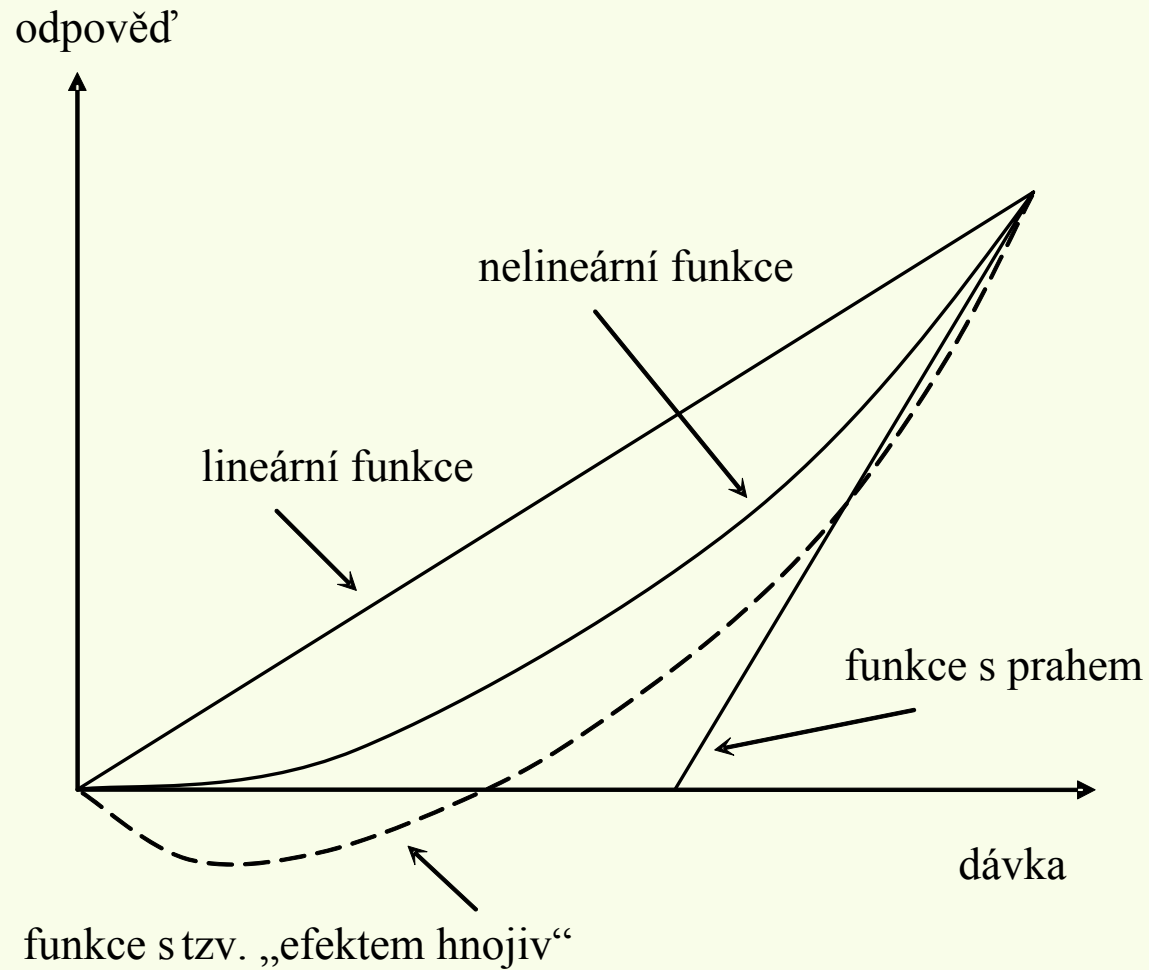
Peněžní
ohodnocení

abs. No. of events

	0.000 -	0.000
	0.000 -	$2.1e-007$
	$2.1e-007$ -	$4.2e-006$
	$4.2e-006$ -	$1.9e-005$
	$1.9e-005$ -	$3.3e-003$

Dopady na receptory

Oceňování a externality

- Budovy, úroda: Tržní ceny
- Zdraví – nemocnost: Cena nemoci (ZP), Ochota platit
- Zdraví - úmrtnost: Ochota platit
- Lesy: Tržní ceny
- Ekosystémy (acidif.+eutrof.): Cena za zamezení („*standard price approach*“)
- Viditelnost, kulturní dědictví: Ochota platit
- Hluk: Ochota platit, hedonické oceňování
- Energetická zabezpečení: Ochota platit
- Klimatický systém: Cena za zamezení
- Estetické funkce ŽP: MCA, párové srovnání
- Sociální efekty: MCA, párové srovnání
- Biodiversita: Ochota platit, náklady na obnovu

